

Ağustos 2019

Çalışma Bülteni

Bebek ve Çocuk
Gelişimi Laboratuvarı
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

 /bounbcl

 @bounbcl

 bclboun@gmail.com

 0212 359 6565

 www.bcl.boun.edu.tr

Merhaba!

Geçtiğimiz sene laboratuvarımızda ve çeşitli okullarda yürüttüğümüz çalışmalarımızın bulgularını yıllık bültenimiz aracılığıyla sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu bir sene içinde yürüttüğümüz çalışmalarımızın şimdiye kadarki sonuçlarını aşağıda bulabilirsiniz.

Gelişim psikolojisi alanı, araştırmalarımıza gönüllü olarak katılan bilim sever aileler ve bizlere kapılarını açan okulların desteği ile ilerlemekte ve bu sayede bebeklerin ve çocukların sosyal ve bilişsel gelişimi hakkında pek çok şey öğrenebilmekteyiz. Araştırmalarımıza destek olan tüm okullara ve çalışmalarımıza katılmayı kabul eden ailelere ilgi ve destekleri için içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bebek ve Çocuk Gelişimi Laboratuvarı

Boğaziçi Üniversitesi

Tel: 0212 359 6565

Email: bclboun@gmail.com

www.bcl.boun.edu.tr

Çocukların Dil ve Irka Dayalı Sosyal Tercihleri (5-6 Yaş)

Kuzey Amerika'da yapılan araştırmalar okul öncesi dönemde çocukların kendi ırklarından olan ve kendi dillerini konuşan kişileri arkadaş olarak tercih ettiklerini gösteriyor. Bunun yanında, dil ve ırk karşı karşıya geldiğinde, çocukların kendi dillerinde konuşan ama farklı ırktan olan çocukları tercih ettikleri gözleniyor. Biz bu çalışmaları, ırk açısından homojen bir ortamda büyüyen Türkiye'deki çocuklarla tekrarladık.

Çalışmamızda çocuklara konuştukları dil ve/veya ırk açısından farklılık gösteren iki çocuk fotoğrafı göstererek bu iki kişiden hangisiyle arkadaş olmak isteyeceklerini sorduk. Sonuçlar, önceki çalışmalara benzer şekilde, çocuklar kendi ırklarından olan ve aynı dili konuşan çocukları arkadaş olarak tercih ettiler. Fakat Kuzey Amerika'da gözlemlenen sonuçların aksine Türkiye'de yetişen çocuklar, kendi ırk grubunda olan ancak farklı bir dil (İspanyolca) konuşan çocukları arkadaş olarak tercih ettiler. **Çalışmamızın sonuçları, çocukların sosyal tercihlerinin oluşumunda, içinde buldukları sosyo-kültürel ortamın önemini vurguluyor.**

Başkalarının Ne Bildiği Bize Onların Sosyal Kimlikleri Hakkında Ne Söyler?

1. Çalışma – 5 yaş

Daha önceki araştırmalarımız, 5-7 yaşındaki çocukların, yeni tanıştıkları bireyler hakkında çıkarımlar yaparken bu bireylerin grup üyeliklerine dikkat ettiklerini ve grup üyeliğini özellikle kişilerin ne tür şeyler bildiklerine dair (örneğin hangi şarkıyı bildikleri) çıkarımlar yapmak için kullandıklarını gösteriyor. Yürüttüğümüz bu çalışmada, çocukların tersi bir çıkarımı, yani, kişilerin bildiklerine dayanarak grup üyelikleri hakkında çıkarım yapıp yapmadıklarını inceledik.

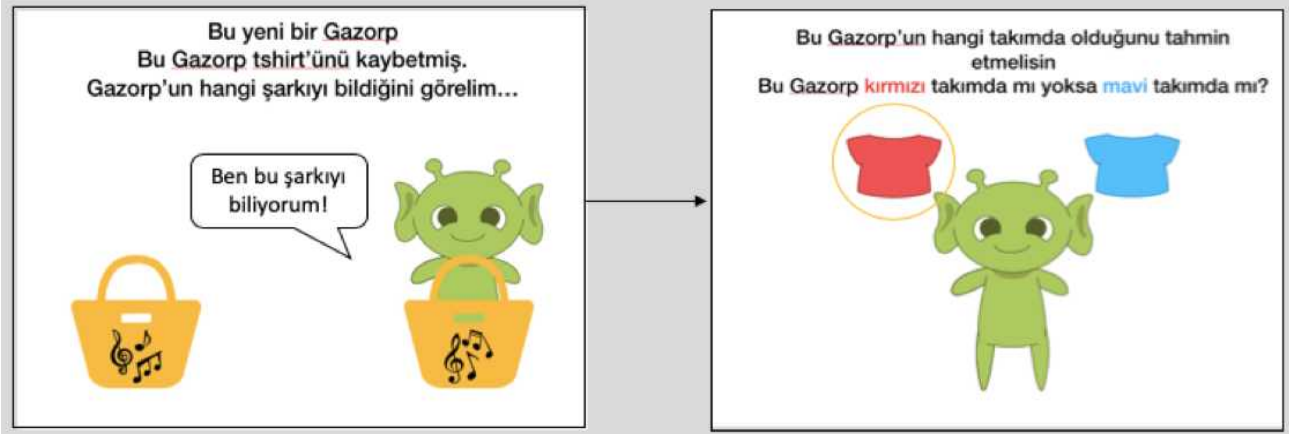

İlk çalışmamızda, çocukları bir bilgisayar ekranında, farklı takımlarda (kırmızı ya da mavi takımda) oynayan "Gazorp" adlı sevimli uzaylı karakterlerle tanıştırdık. Çocuklar bir animasyon eşliğinde, kırmızı ya da mavi takıma mensup iki karakterin dinledikleri iki şarkıdan hangisini bildiğini ya da sevdiğini izledi.

Başkalarının Ne Bildiği Bize Onların Sosyal Kimlikleri Hakkında Ne Söyler?

1. Çalışma – 5 yaş

Daha sonra çocukların, takım üyeliği belli olmayan başka bir Gazorp'un şarkı bilgisini ya da tercihini göz önünde bulundurarak mensup olduğu takımı tahmin edip etmeyeceğini gözlemledik.

Bulgularımız, 3-5 yaş aralığındaki çocukların, ortak kültürel bilgi ve ortak tercihlere dayanarak grup üyeliğine dair çıkarım yapmadıklarını gösterdi. Bu bulgu daha önceki araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik taşısa da ilerleyen çalışmalarda, farklı metotlar kullanarak, daha büyük yaştaki çocukların da bu tarz bir çıkarım yapıp yapamadıklarını incelemek istedik.

Başkalarının Ne Bildiği Bize Onların Sosyal Kimlikleri Hakkında Ne Söyler?

2. Çalışma – 6-8 yaş

İkinci çalışmamızda, ortak bilgi ve tercihlerin benzer çıkarımlara sebep olup olmayacağını incelemek için farklı bir metot kullandık. Bu çalışmaya 6-8 yaşlarından çocuklar katıldı. Çocukları, bir bilgisayar ekranında farklı takımlarda oynayan kişilerle tanıştırdık. Bu takımlar Mitular ve Tikalar'dı.

Çocuklara, ekranın üst kısmında Mitu ya da Tika grubundan olan bir kişinin bildiği ya da sevdiği bir şarkı olduğunu söyledik. Daha sonra alttaki kişilerden birinin bu şarkıyı bildiğini (ya da sevdiğini), diğerinin ise bunu bilmediğini (ya da sevmediğini) söyledik. Çocuklara alttaki karakterlerden hangisinin, üstteki karakterle aynı gruptan olduğunu sorduk. Bulgularımız, çocukların aynı şarkıyı bilen ya da seven kişilerin aynı gruptan olma olasılıklarının daha yüksek olduğu çıkarımını yaptıklarını gösterdi. Çocukların kişiler arası ortak özellikleri kullanarak ortak grup üyeliğine dair çıkarımlar yaptıklarını gördük.

Başkalarının Ne Bildiği Bize Onların Sosyal Kimlikleri Hakkında Ne Söyler?

3. Çalışma – 5-8 yaş

Bu çalışmamızda ise, 5-8 yaş aralığındaki çocukların farklı bilgi türlerini (kültürel ya da jenerik bilgi) başkalarına dair sosyal çıkarımlar yaparken nasıl kullandıklarını inceledik. Amacımız, çocukların, başkalarının ne tür bilgi sahip olduğuna dayanarak, bir kişinin konuştuğu dil ya da buldukları coğrafya hakkında çıkarım yapıp yapmadıklarını incelemektir.

Bu amaçla, çocuklara farklı çocukların çizimlerini gösterdik. Bu çocukların, örneğin, Daha Dün Annemiz şarkısını (kültürel bilgi) ya da gökyüzünün mavi olduğunu (evrensel bilgi) bildiğini söyledik. Çocuklara bu kişilerin burada mı yoksa uzak bir yerde mi yaşadığını, Türkçe mi yoksa Fransızca mı konuştuğunu; ve bu sorulara verdikleri cevaplardan ne kadar emin olduklarını sorduk. Sonuçlarımız, 5-8 yaş aralığındaki çocukların, yalnızca kendilerinin de bildikleri kültürel bilgiye sahip olan kişilerin (örneğin şarkı bilgisi) burada yaşadığı ve Türkçe konuştuğu çıkarımını yaptıklarını, evrensel bilgiye dayalı benzer bir çıkarım yapmadıklarını gösterdi. Ayrıca bu seçici çıkarımların özellikle 7 yaş ve sonrasında belirginleştiğini gözlemledik.

Bu bulgular bir araya geldiğinde, kültürel bilginin grup üyeliği açısından önemli bir ipucu olarak görülmesinin özellikle 7 yaştan itibaren belirginleştiğine işaret ediyor. Bu alanda yapılan çalışmalar, çocukların sosyal gruplar hakkındaki zihinsel temsillerini nasıl oluştuğunu anlamak adına önem teşkil ediyor.

Sosyal Önyargılar Nasıl Şekilleniyor?

Daha önce yapılan çalışmalar, çocukların, kendileriyle aynı sosyal gruba mensup olan bireyleri diğer gruplardan olan bireylere yeğlemekte ve bu bireylere daha fazla olumlu kişilik yargısı atfetmekte olduklarını gösteriyor. Biz de bu çalışmada, çocuklara yeni tanıştıkları kişilerle ilgili sunulan bilgilerin hangi koşullar altında onları farklı sosyal gruplara mensup bireyler hakkındaki önyargılarını gözden geçirmeye teşvik edebileceğini araştırdık.

Sosyal Önyargılar Nasıl Şekilleniyor?

Bu amaçla, 6-7 yaşlarındaki katılımcılarımıza öncelikle grup mensuplarının giydiği farklı tişört renkleriyle ayrılan, üyelerinin sevimli minik uzaylı karakterlerin olduğu iki yeni grup tanıttık (**Yeşil Grup** ve **Turuncu Grup**). Araştırmaya katılan çocukların yarısı denemeler öncesinde sevdikleri renge göre bu iki gruptan birisine dahil edildi, diğer yarısı ise bu gruplardan herhangi birine dahil edilmedi. Her iki durumda da katılımcı çocuklara gruplar tanıtıldıktan sonra bu iki farklı gruba mensup bireyler arasında geçen, gruplardan birine mensup bireylerin diğer gruptakilere karşı olumsuz bir davranışta bulunduğu (örneğin, bir oyuncağı paylaşmadığı) hikayeler anlattık.

Sosyal Önyargılar Nasıl Şekilleniyor?

Her hikâyeden sonra ise çocuklara olumsuz davranış gösteren gruba mensup yeni bir birey tanıttık ve çocuklara bu bireyin benzer bir durumda ne tür bir davranış göstereceğini sorduk. Katılımcı çocukların tahminlerini öğrendikten sonra ise ya bu davranışı gerçekleştiren gruptan ya da davranıştan etkilenen gruptan bir başka üye gelip çocukların davranış tahminlerine ters düşecek şekilde bir fikir sundu ve daha sonrasında çocuklara bu kişi hakkındaki fikirlerini tekrar sorduk. Çalışmanın en sonunda ise çocuklara bu iki gruptan iki yeni birey gösterip onlar hakkında çeşitli tahminlerde bulunmalarını istedik (örneğin, bu ikisinden hangisi bütün arkadaşlarına kurabiye pişirmiş olabileceğini sorduk) ve bu kişilerden hangisini daha çok sevdiklerini sorduk.

Sosyal Önyargılar Nasıl Şekilleniyor?

Sonuçlar, çocukların eğer kendileri de bu grubun bir üyesi iseler, grubun başka üyelerinin gerçekleştirdiği olumsuz davranışların grubun diğer üyelerine daha az genellediğini gösterdi. **Dolayısıyla, çocukların kendi grupları hakkında olumsuz önyargılar üretmeye diğer gruplara göre daha az meyilli oldukları çıkarımını yapabiliriz.**

Aynı zamanda çocukların, kendi gruplarından bireyler hakkında tahminlerde buldukları zaman, bu tahminlerini kendileriyle fikirlerini paylaşan bireylerin kimliklerinden bağımsız olarak daha az değiştirmeyi tercih ettiklerini gözlemledik. **Bu bulgu bize, çocukların kendilerinin dahil olmadıkları sosyal gruplar hakkında fikirlerinin daha değişken olabileceğini ama kendi grupları hakkında fikirlerinin diğer kişilerden alınan bilgilere göre değişmesinin daha zor olduğunu düşündürdü.**

Sosyal Önyargılar Nasıl Şekilleniyor?

Bir diğer bulgu ise çocukların kendilerinin de dahil olduğu sosyal grup söz konusu olduğunda bile grubun bazı üyelerinin gerçekleştirdiği olumsuz davranışların bir miktar da olsa gruptaki diğer bireylere genellediklerini gösterdi ve bu durumda kendi gruplarından olan diğer bireylerin başka gruplardan olan bireylere kıyasla daha fazla olumlu kişilik özelliklerine sahip olmadıklarını düşündüklerine işaret etti. **Ancak buna rağmen, yani çocuklar kendi gruplarından olan bireylerin daha başarılı veya yardımsever olduklarını düşünmemelerine rağmen, çocuklar bu bireyleri kendilerinin dahil olmadıkları diğer grubun bir üyesine göre daha çok sevdiklerini belirttiler.**

Bu sonuçlar bize öncelikle bu yaş grubundaki çocukların renk tercihi gibi önemsiz bir ayrıntı üzerinden bile olsa çocukların sosyal grup tercihlerinin etkili olabileceğini düşündürüyor. Dil veya ırk gibi gerçek sosyal grup ayrımlarından bağımsız bir grup ayrımının bile çocukların diğer sosyal gruplar hakkındaki olumsuz önyargıları daha çabuk genellemesine sebep olabileceğini gözlemlemiş olsak bile çocukların bu gruplar hakkındaki fikirlerinin kendilerine sunulan bilgiler veya fikirler sonucunda yeniden şekillendirilebilir olduğunu görmek ise uygun koşullar altında çocukların olumsuz önyargılarının da değişebileceğini görmek açısından sevindirici. **Bu bulguların, çocukların hem kendi gruplarına hem de diğer gruplara mensup bireyler hakkındaki önyargılarının nasıl oluştuğunu ve bu önyargıların hangi koşullar altında iyileştirilebileceğini daha iyi anlamamızı sağlayarak bu alanda çalışan araştırmacılar ve uygulamacılar için faydalı olacağını umuyoruz.**

Çocuklar Kime, Hangi Tür Bilgiyi Öğretmeyi Tercih Ediyor? (4-7 Yaş)

Çocuklar çevrelerindeki yetişkinlerden olduğu gibi birbirlerinden de pek çok bilgi ediniyorlar.

Öğretme davranışı, çok küçük yaşlardan itibaren çocuklarda gözlenmeye başlıyor. Bu çalışmamızda, çocukların kendi sahip oldukları bir bilgiyi başka birisine aktarırken ne gibi özellikleri dikkate aldıklarını, özellikle bilgi paylaşılacak kişilerin

sosyal grup üyeliği ve paylaşılan bilginin türünün (örneğin, kültürel ya da kültürel olmayan bilgi) bu süreçte nasıl bir rol oynadığını inceledik.

Çalışmamıza bireysel olarak katılan çocuklar hangi rengi daha çok sevdiklerine göre **yeşil** ya da **turuncu** gruptan birine atanarak, bu renklerden birinde tişört giydiler. Sonra onlara bazı toplumsal (örneğin, oyun oynarken herkesin kurallara uyması gerektiği) ya da ahlaki kuralları (örneğin, yardıma ihtiyacı olan birine yardım edilmesi gerektiği) bilip bilmediklerini sorduk. Sonrasında, biri kendi gruplarından diğeri farklı gruptan olan iki çocuk gösterdik ve çocuklara kendilerinin bildiği bu kuralları başka kime öğretmek istediklerini sorduk: Yeşil gruptan olan çocuğa mı, turuncu gruptan olan çocuğa mı, yoksa ikisine de mi? Son olarak da çocuklara kendi gruplarından ya da diğeri gruptan çocukların fotoğraflarını göstererek 5'li bir ölçek üzerinde bu çocukları ne kadar sevdiklerini göstermelerini istedik.

Çocuklar Kime, Hangi Tür Bilgiyi Öğretmeyi Tercih Ediyor? (4-7 Yaş)

Sonuçlarımız, çocuklardan toplumsal kuralları öğretmeleri istendiğinde, çocukların bu kuralları genellikle kendi gruplarından olan kişilere öğretmeyi tercih ettiklerini gösterdi. Ahlaki kuralları öğretmeleri beklendiğinde ise iki çocuğa birden öğretmeyi tercih ettiklerini gözlemledik.

Özetle, çocuklar kendi gruplarından olan kişileri genel olarak daha çok sevdiklerini ifade etseler de öğretecekleri bilginin türüne göre kime öğreteceklerine karar veriyorlar ve bilgilerini her zaman yalnızca kendi gruplarından olan kişilere öğretmeyi tercih etmeyebiliyorlar.

Bebeklerin Farklı İletişim Biçimlerine Gösterdikleri Tercihler (12-15 Ay)

Farklı kültürden yetişkinler ve hatta çocuklar, bebeklerle iletişime geçtiklerinde içgüdüsel olarak farklı bir şekilde konuşmaya başlıyorlar. Örneğin, sesimiz daha tiz çıkıyor, daha kısa cümlelerle ve daha pozitif ve melodik bir ses tonuyla konuşuyoruz. Hatta bebeklere şarkı söylerken de sesimizi benzer şekilde değiştirdiğimiz biliniyor. Peki bebekler bu konuşma tarzını tercih ediyorlar mı? Geçtiğimiz yıl, farklı ülkelerden yaklaşık 70 gelişim laboratuvarı ile ortak yürüttüğümüz çalışmada bu soruya yanıt aradık.

Çalışmada bebeklere çeşitli konuşma kesitleri dinlettik ve bu kesitleri ne kadar süreyle dinlediklerini ölçtük. Bu kesitler, Kuzey Amerikalı ve Kanadalı annelerin, çeşitli objeleri bebeklerine ya da bir yetişkine anlattıkları doğal ses kayıtlardan düzenlenerek oluşturuldu ve dünyanın farklı yerlerinden çalışmaya katılan tüm bebekler bu konuşma kesitlerini İngilizce olarak dinlediler. **Sonuçlarımız farklı dillere maruz kalan bebeklerin, konuşmanın içeriğini anlamıyor olsalar bile, konuşmanın melodik özelliklerine dayanarak “bebeğe yöneltilmiş” konuşmayı tercih ettiklerini gösterdi.**

Bebeklerin Farklı İletişim Biçimlerine Gösterdikleri Tercihler (12-15 Ay)

Geçtiğimiz yıl içerisinde de bu çalışmamızın devamı olarak bebeklerin tercihleri bu defa anadillerindeki konuşma kesitleri ile ölçmeyi planladığımız çalışmamızın hazırlıklarına başladık. Bu çalışma kapsamında 4-9 ay arası bebekleri olan annelerimizi bebekleriyle birlikte laboratuvarımıza davet ederek kendi bebekleriyle ve bir başka yetişkin ile olan konuşmalarını kaydettik. Daha sonra bu ses kayıtları detaylıca dinlenerek ve belirli kriterler doğrultusunda değerlendirilerek kısa kesitler haline getirildi. Yaz döneminde çalışmamızın uyarılarını tamamlayıp yeni akademik dönemde de bebeklerin tercihlerini ölçeceğimiz uygulamaya başlamayı hedefliyoruz.

Bebeklerin, Başka Bebeklerin Tercihlerine Dair Beklentileri (12-17 Ay)

Daha önce bebeklerle yürütülen çok sayıda çalışma, bebeklerin bebeğe yöneltilmiş konuşmanın melodik özelliklerini fark edip yetişkinlere yönelik konuşmalardan ayırabildiğini ve bu tür konuşmayı yetişkinlere yönelik konuşmaya tercih ettiklerini gösteriyor. Peki, acaba bebeklerin kendileri gibi diğer bebeklerin de bu tür konuşmayı tercih edeceklerine dair bir beklentileri var mı?

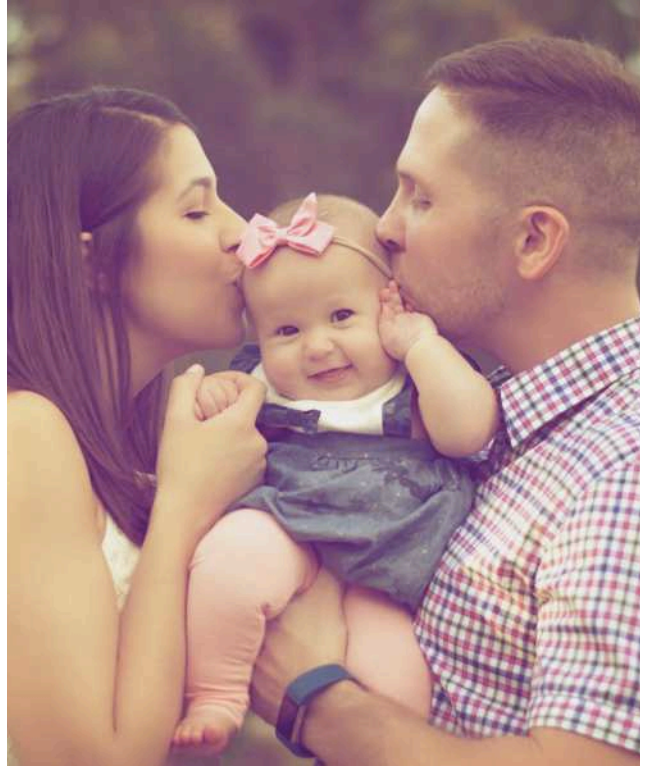

Bu sorunun cevabını araştırmak için, 12-17 ay arası bebeklere çeşitli kısa animasyonlar izlettik ve bu animasyonlara dikkatlerini ne kadar süre ile verdiklerini ölçtük. Daha önceki çalışmalar, bebeklerin beklendik ve beklenmedik iletişim durumlarına farklı sürelerde dikkat verdiklerini gösteriyor. Örneğin bebekler bir yetişkin, başka bir yetişkinle konuşurken bebeğe yöneltilmiş konuşma kullandığı ya da bir bebekle yetişkine yöneltilmiş konuşma ile iletişime geçtiğinde daha uzun dikkat veriyor, yani bu durumları şaşırtıcı buluyorlar. Biz de buna dayanarak çalışmamızda bebeklere animasyonlarımızda öncelikle bir bebek ve iki yetişkin karakter tanıttık. Bu yetişkinlerden birisi bebek karakterle bebeğe yönelik şekilde konuşurken diğeri yetişkine yönelik şekilde konuştu. Sonrasında ise, katılımcı bebeklere animasyonda gördükleri bebeğin iletişim tercihlerine göre “beklendik” ve “beklenmedik” videolar gösterdik. Beklendik videolarda bebek karakter kendisiyle yetişkine yönelik şekilde konuşan karakter yerine kendisiyle bebeğe yönelik şekilde konuşan karakterle etkileşime girmeyi tercih etti. Beklenmedik videolarda ise bebek karakter tam tersi yönde bir tercih gösterdi.

Bebeklerin, Başka Bebeklerin Tercihlerine Dair Beklentileri (12-17 Ay)

Çalışma sonuçları, küçük yaşlardaki bebeklerin (12-14,5 ay), beklendik videolara beklenmedik videolardan daha fazla dikkat verdiklerini, yani bu iki durumu birbirinden ayırt ettiklerini gösterdi. Dikkatin beklenmedik olaylardansa beklendik, bebeklerin aklındaki şemaya daha uygun şekilde seyreden olaylara yoğunlaştırılması özellikle küçük yaşlardaki bebekler için daha önceki çalışmalarda da gözlenmiş bir durum. Ancak, bu çalışmada büyük yaş grubundaki (14,5-17 ay) bebeklerin beklendik ve beklenmedik videolara aynı süre ile dikkat verdiklerini gördük. Bu sonucu şu ana kadar çalışmaya katılan bebek sayısının azlığı sebebiyle kesin olarak açıklamak güç, bu sebeple önümüzdeki dönemlerde bu yaş grubundan daha fazla katılımcı ile daha kesin sonuçlar elde etmeyi planlıyoruz.

Sonuç olarak, her ne kadar veri toplama sürecini tamamlamamış olsak da şimdiye kadarki sonuçlar en azından küçük yaş grubundaki bebeklerin diğer bebeklerin iletişim tercihleri konusunda çeşitli beklentilerinin olabileceğine işaret ediyor. **Bu bulgu, bebeklerin kendileri dışındaki bireyler hakkında ne kadar karmaşık beklentiler sahibi olabileceklerine işaret etmesi bakımından oldukça heyecan verici.**

Bebeğe Yöneltilmiş Konuşmadan Yaş Tahmini Yapabiliyor muyuz?

Yetişkinler bebeklerle ve küçük çocuklarla konuşurken daha tiz, daha pozitif, daha inişli çıkışlı bir konuşma biçimi kullanıyorlar. Bu konuşma biçimi literatürde “bebeğe yöneltilmiş dil” olarak tanımlanıyor. Yetişkinler olarak bizlerin, bilmediğimiz dillerde olsa dahi, bebeğe yöneltilmiş konuşmayı yetiştire-yöneltilmiş konuşmadan ayırt edebildiğimizi önceki araştırmalardan biliyoruz. Aynı zamanda, yapılan çeşitli çalışmalarla, bu özel konuşma biçimimizin doğal seyrinin, bebeklerin yaşlarına göre anlamsal içeriğinin yanı sıra, melodik olarak da farklılaştığı biliniyor. Yürüttüğümüz bu çalışmada, bebeğe yöneltilmiş konuşmanın yöneldiği bebeklerin bulunduğu aya bağlı bu değişikliklerin, yetişkinler tarafından algılanarak tahmin edilebilirliğini anlamayı hedefledik. Bu amaçla katılımcılar, annelerin bebekleriyle İngilizce dilindeki konuşma kesitlerini dinleyerek bebeklerin yaşlarıyla ilgili çıkarımlar yaptılar. Spesifik olarak katılımcılar, iki annenin bebekleriyle İngilizce dilindeki konuşma seslerini dinleyerek, hangi bebeğin yaşının daha küçük veya daha büyük olduğunu tahmin ettiler.

Bebeğe Yöneltilmiş Konuşmadan Yaş Tahmini Yapabiliyor muyuz?

Sonuçlarımıza göre yetişkinler, annelerin bebekleriyle konuşma seslerini dinleyerek bebeklerin yaşları hakkında doğru çıkarımlar yapabiliyorlar. Üstelik bu çıkarımların doğruluğu ile katılımcıların İngilizce dil seviyeleri arasında bir ilişkili olsa da İngilizce bilmeyen katılımcılar da annelerin seslerinden bebeklerin yaşlarını doğru tahmin edebildiler. Bir başka deyişle, çalışmamızın sonuçları bu çıkarımların sadece annelerin konuşma kesitlerindeki anlamsal içeriğe değil, melodik farklılıklara da dayanıyor olabileceğini gösteriyor. Bulgularımız aynı zamanda çocuk sahibi olan yetişkinlerin, çocuk sahibi olmayan yetişkinlere nazaran daha iyi tahminde bulunduğunu gösterse de, da çocuk sahibi olmayan yetişkinlerin de bu çıkarımları anlamlı olarak doğru yapabildiklerine işaret ediyor.

Genel olarak çalışmamızın bulguları, yetişkinlerin bebeğe yöneltilmiş konuşmadaki değişkenliklere karşı hassas olduğunu gösteriyor. Ayrıca bulgular, bu hassasiyetin deneyim ve konuşmanın içeriği ile değişkenlik gösterdiğine ama tamamen bunlara bağlı olmadığına işaret ediyor.

İlginiz için çok teşekkür ederiz!

Bebek ve Çocuk Gelişimi Laboratuvarı
Boğaziçi Üniversitesi

- /bounbcl
- @bounbcl
- bclboun@gmail.com
- 0212 359 6565
- www.bcl.boun.edu.tr